

Laukaan kunnan kulttuuriohjelma

2023–2030

Kulttuuriohjelman tarkoitus ja tavoite

Kulttuuriohjelman tarkoitus on kuvata Laukaan kulttuurin eri näkökulmia ja edistää laukaalaista kulttuuritoimintaa monipuolisesti. Ohjelma toimii kulttuuripalveluiden työvälineenä vuosille 2023–2030 ja ohjaa kulttuuripalveluiden toimintaa. Ohjelma sisältää viisi kulttuurin painopistealuetta sekä niihin liittyviä tavoitteita ja kehittämistoimenpiteitä.

Kunnan tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saavutettavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Nämä osa-alueet on huomioitu kulttuuriohjelman toimenpiteissä.

Ohjelman keskeiset tavoitteet:

- tehdä kulttuuria näkyväksi
- Tehdä kulttuuria helpommin kaikkien kuntalaisten saavutettavaksi
- Osallistaa asukkaita, yhdistyksiä ja yrityksiä
- Kehittää ja tukea yhteistyöverkostoja kulttuurin ympärillä.

Kohderyhmät:

- Kaikenikäiset: ohjelma läpileikkaa koko taiteen ja kulttuurin kokijoiden ikäkaaren.
- Se koskettaa laajasti Laukaan kunnan taide- ja kulttuuritoimialaa ja luovien alojen ammattilaisia.

Kulttuurin painopistealueet Laukaassa

Kulttuurikasvatus

Kulttuuri terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä

Kulttuuri elinvoimatekijänä

Kulttuuriviestintä- ja yhteistyö

Kulttuuriperintökohteet ja julkinen taide

Kulttuuriohjelman toteutuminen vuonna 2024

Kulttuuriohjelman ensimmäisenä vuonna toimintaa on toteutettu suunnitelmien mukaisesti.

Kuntaan perustettiin moniammatillinen **kulttuuritiimi**, johon kuuluu vapaa-aikajohtaja, kehittämiskoordinaattori, nuorisokoordinaattori, kansalaisopiston rehtori, Culture in Nature -hankkeen päällikkö, kulttuuriyhdysohjaaja sekä harrastuskoordinaattori. Tiimi on kokoontunut säännöllisesti ja varmistanut suunnitelmallisen toiminnan ja toimenpiteiden toteuttamisen kulttuuriohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Kulttuuripalveluiden viestintää on kehitetty, verkkosivut on päivitetty ja facebook-tili otettu käyttöön. Lisäksi viestintää kulttuuritoimijoiden kanssa on lisätty ja erilaisia tapaamisia järjestetty. Kulttuurin ja kulttuuritarjonnan **näkyvyys on parantunut** ja parantuneen viestinnän sekä yhteistyön ansiosta kulttuuripalvelut ovat entistä **saavutettavampia**.

Laukaan kulttuuriviikot järjestettiin elo-syyskuussa. Laukaan kunta koordinoi tapahtumaviikkoja ja niiden viestintää. Kulttuuriviikoilla järjestettiin yli 30 eri tapahtumaa ympäri Laukaata. Kulttuuriviikkojen tapahtumat ja tapahtumien järjestelyt loivat uusia yhteistyöverkostoja, yhdistivät eri osajia, osallistivat kuntalaisia ja toivat kulttuuria ja paikallishistoriaa näkyville ja lähelle kuntalaisia.

Kulttuurikasvatus

Kulttuurikasvatus

Tavoite	Tilanne 2024	Toteuttajataho/ muu lisätieto
Säilyttää monipuolinen taiteen ja kulttuurin kasvatus- ja opetustoiminta	Laukaassa monipuoliset taiteen ja kulttuurin kasvatus- ja opetustoiminta- sekä harrastusmahdollisuudet. Kulttuuriopetussuunnitelma päivitetty kevät 2024. Kehittämistä jatketaan edelleen.	Varhaiskasvatus, perusopetus, Laukaan kansalaisopisto, Lievestuoreen Setlementti, Harrastamisen Suomenmallin ryhmät, nuorisopalveluiden toiminta, liikunta- ja kulttuuriyhteistyö
Laukaalaisten tietoisuuden lisääminen omasta kulttuuriperinnöstä Laukaassa ja Keski-Suomessa.	Kunnan ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä järjestetyt erilaiset tapahtumat, mm. Laukaan kulttuuriviikot 2024, joissa huomioitu paikallinen kulttuurihistoria (mm. kulttuurikävely ja <u>Saraakallio-ristelilyt</u>)	Kulttuuriviikoilla 30 erilaista kulttuuritapahtumaa eri järjestäjien toimesta eri puolella Laukaata, Laukaan kunta koordinoi.
Kulttuurilaukan laajentaminen varhaiskasvatukseen	Alle kouluikäiset lapset osallistuvat varhaiskasvatuksen omaan taide -ja kulttuuritoimintaan yksikkökohtaisesti. Kulttuurikasvatussuunnitelman laajentaminen varhaiskasvatukseen suunnitteilla.	Laukaan vapaa-aikapalvelut ja Laukaan varhaiskasvatus
Kulttuurineuvolatoiminnan käynnistäminen	Laukaan terveyskeskuksen neuvolan tiloihin maalattiin upea taidekokonaisuus kevät 2024	Laukaan kunta / <u>kulttuuripalvelut</u> ja Keski-Suomen hyvinvointialue
Kulttuurikasvatuksen huomioiminen eri ikäryhmissä	Kulttuuritapahtumia eri kohderyhmille: mm. Sararanta-raikuu, <u>Saraakallioristeilyt</u> , kulttuurikävely, Multamäki-ilta	Laukaan vapaa-aikapalvelut
Kulttuuripolun näkyväksi tekeminen - eri ikäisten kulttuuritoiminta esille	Laukaan kunnan kulttuuripalveluiden nettisivujen päivitys tehty, tätä kehitetään edelleen	Laukaan vapaa-aikapalvelut

**Kulttuuri terveyden
ja hyvinvoinnin
edistäjänä**

Kulttuuri terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä

Tavoite	Tilanne 2024	Toteuttajataho/ muu lisätieto
Kulttuuri toimii terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä kaikenikäisille: Hyvien toimintamallien tunnistaminen ja kehittäminen Laukaan käyttöön sopivaksi	Kulttuuritiimin suunnitelmallinen toiminta huomioi palvelualueet. Verkostoyhteistyö yli kuntarajojen: Lastenkulttuuriverkosto kulttuuriaitta, Keski-Suomen liiton organisoima kuntien kulttuuriverkosto	Kulttuuritiimi Verkostoyhteistyö: <u>kulttuuripalvelut / kehittämiskoordinaattori</u>
Kulttuuri näkyy ja kuuluu – kulttuuriviestinnällä kulttuurin eri osa-alueita näkyväksi eri kohderyhmille	Kunnan verkkosivuilla päivitys kulttuuripalveluiden osalta. Viestinnän lisääminen yhteistyötahojen välillä: suoraviestintä ja yhteiset keskustelutilaisuudet tapahtumia/toimintoja suunniteltaessa	Kulttuuriviikoilla 30 erilaista kulttuuritapahtumaa eri järjestäjien toimesta eri puolella Laukaata
Kulttuuri- ja liikuntatoiminnan yhteisten tavoitteiden tunnistaminen, niihin sopivien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus: Kulttuuriin ja liikuntaan liittyvien hyvinvointitapahtumien ja -toimintojen järjestäminen ja yhteistyö toimijoiden kanssa	Kulttuuritiimin kokoontuminen säännöllisesti; toimintojen suunnitelmallisuus. Kulttuuriviikot, Sararanta raikuu, Voimaa <u>vanhuuden työhön</u> (Ikiliikkuja viikko kevät 2024, <u>savion virkistyspäivä</u>), lähiliikunta-tapahtumat	Vapaa-aikapalvelut, Keski-Suomen hyvinvointialue, kolmas sektori, vanhusneuvosto, päiväkodit ym.
Säännöllinen palautekysely kulttuuriasioista.	Kunnan järjestämistä tapahtumista on tehty asiakaskyselyitä ja kulttuuriviikoista toteutettiin palautekysely toimijoille.	Laukaan vapaa-aikapalvelut
Toimintaedellytyksien kehittäminen kulttuuritoimintaan: Tilat ja tilanvarausjärjestelmien hyödyntäminen	<u>Timmi</u> -tilavarauksjärjestelmä käytössä ja yhteistyö suunnitteilla myös kirjaston kanssa. <u>Timmissä</u> olevat tilat varattavissa myös kulttuuritoimijoille	Laukaan vapaa-aikapalvelut, kirjastopalvelut
<u>Ulkoilureitistöön</u> kulttuurista kertovia infotauluja (tai QR-koodeja) ja julkista taidetta	Ei ole edennyt vielä käytännön tasolle	Laukaan vapaa-aikapalvelut

**Kulttuuri
elinvoimatekijänä**

Kulttuuri elinvoimatekijänä

Tavoite	Tilanne 2024	Toteuttajataho/ muu lisätieto
Laukaassa toimivien kulttuuri- ja luovien alojen yritysten tunnistaminen ja esiin tuominen; Kulttuuriaiheisten yhteisten työpajojen järjestäminen säännöllisesti; yhdistykset, yritykset, yksityishenkilöt	Järjestöjen tapaamiset järjestetty vuoden aikana säännöllisesti ja kulttuuritoimijat huomioitu. Lisäksi tapahtumakohtaisesti työpajat, jossa yhteistä keskustelua ja toimintojen suunnittelua (mm. Sararanta raikuu ja kulttuuriviikot).	Laukaan vapaa-aikapalvelut, viestintä, kolmas sektori, Keski-Suomen hyvinvointialue
Kulttuuritiedon jakaminen toimijoiden välillä sekä kuntalaisille; Yhteisten erilaisten kulttuuritapahtumien järjestäminen ja viestintä	Yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kanssa on edistetty; esim. Laukaan kulttuuriviikkojen suunnittelu, toteutus ja viestintä yhteistyössä toimijoiden kanssa.	Kulttuuriviikoilla 30 erilaista kulttuuritapahtumaa eri järjestäjien toimesta eri puolella Laukaata.
Kulttuuritoiminnan kehittäminen erilaisten hankkeiden avulla; Kunta kulttuurihankkeiden hakijana ja jakaa tietoa hankehauista myös yhdistyksille ja yrityksille	Kulttuurihankemahdollisuuksia selvitelty ja haettu mm. Keski-Suomen liitosta. Culture in Nature-hanke alkanut syksyllä 2023.	Vapaa-aikapalvelut
Kulttuurikohteiden esille tuominen – saavutettavuus	mm. kulttuurikävely-toiminnan käynnistäminen Laukaan keskusta syksy 2024 (kulttuuriviikot), Saraakalliot. Tätä kehitetään edelleen.	Laukaan vapaa-aikapalvelut
Tilojen käytön edistäminen ja kunnan tilojen tehokkaampi hyödyntäminen kulttuurin käyttöön	TIMMI-järjestelmä käytössä ja sen laajentamisesta myös esim. kirjaston käyttöön on keskustelu	Laukaan vapaa-aikapalvelut, kirjastopalvelut
Liiketoiminta- ja tuotekehitysosaamisen lisääminen	Culture in Nature-hankkeen puitteissa edistetty esim. Saraakallioiden tuotteistamista.	Laukaan vapaa-aikapalvelut

Kulttuuriviestintä- ja yhteistyö

Kulttuuriviestintä ja -yhteistyö

Tavoite	Tilanne 2024	Toteuttajataho/ muu lisätieto
Kulttuuriyhteistyön kehittäminen kulttuuritoimijoiden kanssa ja kulttuurialan ammattilaisten välillä; esim. Tila-asiat, kulttuuritoimijoiden avustuskriteerien päivittäminen, tapaamiset, tiedotus	Yhteistyötä kehitetty koko vuoden ajan: Avustuskriteerit päivitetty, olemassa olevien tilojen käytöstä tiedotettu (TIMMI), kulttuuritoimijoiden tapaamisia järjestetty ja suunniteltu mm. yhteisiä kulttuuriviikkoja ja Sararanta raikuu –tapahtumaa. Tiedotusta on lisätty toimijoiden suuntaan	Laukaan vapaa-aikapalvelut, viestintä, kolmas sektori, Keski-Suomen hyvinvointialue
Yhteistyön kehittäminen maakunnallisesti eri kulttuuriverkostoissa ja kuntien välillä.	Verkostoyhteistyö yli kuntarajojen: Lastenkulttuuriverkosto kulttuuriaitta, Keski-Suomen liiton organisoima kuntien kulttuuriverkosto	Kulttuuritiimi, kolmas sektori, Keski-Suomen liitto
Kulttuuritoiminnalle varataan talousarviossa resurssit suunnitelmallisesti. Kunnan sisällä eri palvelualueilla tehtävää kulttuurityötä johdetaan suunnitelmallisesti	Kulttuuritiimi kokoontunut säännöllisesti koko vuoden ajan. Kulttuuritiimi on moniammatillinen tiimi ja varmistaa toimintojen suunnitelmallisuuden ja ohjelman mukaisen toiminnan	Kulttuuritiimi
Paikallisen kulttuuritoiminnan huomiointi	Paikallisuutta on korostettu kaikissa vuoden 2024 toimenpiteissä	Laukaan vapaa-aikapalvelut ja kolmas sektori
Kehittää viestintää ja viestintäkanavia ihmisten kulttuuripalveluihin osallistumisen parantamiseksi	Viestintää on edistetty mm. kulttuuripalveluiden verkkosivut (kunnan kotisivut), some sekä yhteistyö toimijoiden kanssa	Laukaan vapaa-aikapalvelut, kirjastopalvelut

Kulttuuriperintökohteet ja julkinen taide

Kulttuuriperintökohteet ja julkinen taide

Tavoite	Tilanne 2024	Toteuttajataho/ muu lisätieto
Olemassa olevan taidekokoelman hyödyntäminen	Kulttuuritiimissä keskusteltu, mutta ei olla edetty käytännön tasolle.	Kulttuuritiimi
Kulttuurikohteiden esille tuominen ja niiden parempi saavutettavuus, esim. Näyttelyt julkisissa tiloissa, kohteista tiedottaminen ja niiden näkyväksi tekeminen, digitalisointi ja saavutettavuuden vaatimat investoinnit	<u>Saraakallio</u> -risteilyt, kulttuurikävelyt, Multamäki-ilta, Sararanta Raikuu, kirjaston näyttelyt, lehtijutut kunnan taideteoksista Tätä kehitetään edelleen.	Kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, kolmas sektori, kirjasto, Culture in <u>nature</u> -hanke, paikalliset yritykset
Julkisen taiteen hankintaprosessien ja prosenttiperiaatteen käytänteiden tutuksi tekeminen; pyritään aktivoimaan kunnan rakennushankkeissa prosenttitaiteen käyttöä sekä julkisen taiteen rahoitushakuja	Kulttuuritiimin kokouksissa huomioitu, ei edennyt käytännön tasolle.	Vapaa-aikapalvelut

Visio 2030

Laukaan kunta on aktiivinen kulttuuritoimija. Se tarjoaa kulttuurikasvatusta, viestintäkanavia, tiloja ja yhteistyön alustoja sekä tukea kulttuuritoimintaan ja sen kehittämiseen.

Kunta
Palvelut
Toimialat
Päätäjät

**Laukaan
kulttuuri-
toimijoiden
verkosto**

Asukkaat
Kulttuurin
kokijat
Kulttuurin
harrastajat

Toimijat
Yhdistykset
Yritykset
Ammattilaiset

Kulttuuriohjelman seuranta ja arviointi

Kulttuuriohjelman seuranta ja arviointi

Laukaan kulttuuriohjelmää ja sen toteutumista seurataan vuosittain kunnan toimintakertomuksessa. Sen toimenpiteitä kirjataan myös kunnan hyvinvointisuunnitelmaan ja –kertomukseen. Kunnanhallituksen nimeämä kulttuurityöryhmä kokoontuu säännöllisesti ohjelman valmistuttua ja ehdottaa tarvittavat toimenpiteet vuosittain kunnan talousarvioon ohjelman toteutumiseksi sekä arvioi ohjelman onnistumista. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa.

Vapaa-aikapalveluiden kulttuuri tiimi vastaa toimenpiteiden toteuttamisesta ja raportoi toiminnasta säännöllisesti kulttuurityöryhmälle. Kulttuuriohjelmää toteutetaan moniammatillisessa yhteistyössä läpileikkaavasti kunnan eri hallinnonalat huomioiden.

Toteutettujen toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan esimerkiksi osallistuja- ja kulttuuritoimintojen määrillä, palautteiden perusteella sekä toteutuneiden kulttuurihankkeiden perusteella.

Kulttuuriohjelman keskeinen tavoite on osallistaa eri toimijoita ja kuntalaisia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen.

Lait kulttuuriohjelman taustalla

Kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kunta voi tuottaa kulttuuritoiminnan palvelut itse, yhteistyössä toisten kuntien kanssa, tai yhteistyössä kolmannen tai yksityisen sektorin kanssa. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään lailla (166/2019).

Laissa säädetään, että kunnan tulee:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kiitokset

Kaikki kulttuuriohjelman tekemiseen osallistuneet, avoimiin työpajoihin osallistuneet, kulttuuriaiheisia kuvia lähettäneet ja kulttuuriohjelman luonnosvaiheessa palautetta lähettäneet kuntalaiset ja kulttuurialan ammattilaiset.

Kulttuurityöryhmän jäsenet:

Satu Rautiainen (Salla Turpeinen)/puheenjohtaja,
Jussi Silpola/sihtööri, Linda Leinonen, Risto Heikkinen, Janne Laiho, Marjut Penttinen, Minna Lönnqvist, Reijo Himanen, Anne Leinonen, Lari Hassel, Jonna Ortju, Taru Eskonen-Myllylä

Heli Peltola

